

At the same time, network structures can have different forms of organization, including centralized, decentralized, or distributed.

In economic science, three mechanisms of interfirm interaction were distinguished: traditional: market and hierarchical, and a rather new approach: mixed.

The use of mixed coordination mechanisms allows enterprises to combine the advantages of market and hierarchical approaches, while minimizing their disadvantages. Thus, the market mechanism can be used to determine prices for goods and services, and the hierarchical mechanism can be used to manage the production process. Organizations using a mixed mechanism can be more flexible and adaptive than organizations focused on only one coordination mechanism. At the same time, the successful use of mixed mechanisms requires balance and effective coordination of various mechanisms.

On the one hand, a mixed form of organization can arise through more intensive cooperation of the participants of interfirm interaction within the limits of exchanges that were initially coordinated by the market. As a result, longer contractual relations are established, which preserve the autonomy of the parties, but provide for the creation of specific precautions that prevent the opportunistic behavior of the participants and ensure adaptation to variables.

Literature

1. Shkoda, M. S., Shcherbakov, V. O. (2023). АНАЛІЗ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-АЛЬЯНСІВ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ. *Journal of Strategic Economic Research*, (4), 83-89.

2. Shkoda M. S. Development of cluster partnership systems as an object of state regulation = Rozvytok system klasternoho partnerstva yak obiekta derzhavnoho rehuliuвання [Tekst] / M. S. Shkoda // *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen*. - 2022. - № 6 (11). - S. 87-97.

УДК УДК 330.341.1-044.922

Кажан С. С., аспірант
Крахмальова Н. А., науковий керівник, к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ЧИННИК ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Повоєнне відновлення економіки України багато в чому залежить від розвитку інноваційного потенціалу підприємництва. Досвід економічно розвинених країн доводить, що розвиток інноваційної діяльності, зокрема науки, новітніх технологій, наукоємних галузей, підприємств, які

впроваджують інновації є ключовим чинником конкурентоспроможної національної економіки на європейському ринку. Переорієнтація українських підприємств на європейський ринок зумовлює в першу чергу необхідність підвищення конкурентоспроможності продукції, тобто, здатності продукції бути привабливішою для покупця в порівнянні з іншими виробами аналогічного виду й призначення, а це можливо лише із впровадженням інновацій. Підприємства, які функціонують на основі інноваційного підходу, мають можливість вийти на лідерські позиції європейського ринку, досягти високих темпів розвитку, отримати високі показники прибутку. Важливість розвитку інноваційного потенціалу підприємств для економіки України неможливо переоцінити, адже для відбудови та розвитку економіки природним є економічне зростання, що ґрунтується на систематичних нововведеннях, створенні інноваційних товарів і формуванні інноваційних переваг, впровадженні наукових відкриттів, технічних і технологічних інновацій не тільки у виробничі процеси, а й практично в усі сфери життя [2]. Проте, варто зазначити, що воєнні дії, що відбуваються, на території України, внаслідок вторгнення росії негативно вплинули на показники діяльності вітчизняного підприємництва. Надто масштабні проблеми постали перед підприємцями - це підвищення цін на продукцію та послуги, відтік персоналу, зниження купівельної спроможності населення, проблеми з логістикою та постачальниками, підвищення курсу валют та ін.

Процес повоєнного відновлення економіки України потребуватиме значного узгодження рішень між урядами, міжнародними організаціями, неурядовими організаціями, підприємствами та іншими зацікавленими сторонами [1]. Деякі вчені, з огляду на майбутнє повноцінне членство України в ЄС та НАТО, заявляють про повну трансформацію України, і ні в якому разі, не відбудову до передвоєнного стану. Втім, найважливішою передумовою довгострокового успіху України на світовому ринку мають бути стійкі інституції та низький рівень корупції. Недотримання цих умов може ускладнити не лише успішну відбудову нашої країни, а й її інтеграцію до ЄС.

Важливою складовою відбудови економіки України є інноваційна трансформація підприємств, основи якої повинні закладатися вже на даному етапі, тобто, залучення інвестицій, грантів і позик з різних державних і приватних джерел в розвиток підприємництва. Цей процес на основі врахування існуючих конкурентних переваг, передбачає використання новітніх технологій у створенні економічних, інституційних, інфраструктурних передумов проведення трансформації розвитку усіх сфер економіки, що забезпечить вихід України на ринки із високоякісною та конкурентоспроможною продукцією [3]. Технологічні інновації у будь-якій сфері діяльності є основою відновлення та економічного зростання України. Ключовим буде питання ефективного та прозорого використання цих ресурсів. Для гарантування рівних умов закупівель для всіх суб'єктів

господарювання, закупівлі слід проводити через систему Prozorro, щоб забезпечити можливість відновлення діяльності підприємств та стимулювати розвиток економіки України.

Впровадження технологічних інновацій підприємствами будь-якої галузі є відновленням та чинником економічного зростання України. Натомість, питання повоєнного відновлення тісно пов'язані із забезпеченням безпеки ведення бізнесу, його сталим розвитком, залученням прямих іноземних інвестицій, створенням сприятливого бізнес-клімату та низьким рівнем корупції.

Втім, незважаючи на всі складнощі, Україні в умовах війни вдалось зберегти відносну макроекономічну стабільність, подолати масштабну зупинку виробництва та міграцію робочої сили, спричинену переміщенням людей до безпечних місць, та, фактично, повернути ці процеси у зворотному напрямку. Програми підтримки, запроваджені Урядом, пом'якшили шоківі ефекти в економіці, які виникли внаслідок повномасштабної війни [3].

Наразі, для забезпечення максимальної життєздатності у складних умовах, нагальним для підприємств є диверсифікація виробництва або повне перепрофілювання своєї діяльності, тобто перехід на напрями які в умовах воєнного стану є найбільш затребуваними. Втім, потрібно максимально швидко орієнтуватись, адаптуватись та вносити відповідні корективи у свою діяльність.

Література

1. Міністерство економіки України. <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
2. Крахмальова Н. А. Інноваційність як ключовий чинник розвитку підприємств та стартап-ініціатив у повоєнному відновленні України / Н. А. Крахмальова, К. Є. Кудрявцева // матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів, м. Київ, 30 березня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 22-24.
3. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи «Відновлення та розвиток економіки»: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/economic-recovery-and-development.pdf>
3. Шкода М. С. Дослідження сучасних організаційних форм реалізації інновацій / М. С. Шкода, П. Сорока // Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів, м. Київ, 30 березня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 44-45.